

RIB-nummer 2018 –
 Datum 27 november 2018
 Onderwerp Evaluatie en voortzetting coördinatiefunctie kinderen en armoede
 Zaaknummer Z17 - 187681
 Documentnr. UIT/18 - 280617

1 Inleiding

In 2017 presenteerde de focusgroep *Kinderen en armoede*¹ de resultaten van een onderzoek naar de vrijetijdsbesteding van kinderen die in armoede opgroeien. In Vught leven 300-400 kinderen in armoede.² Zij groeien op in een gezin waar sprake is van grote financiële krapte. Dit betekent dat zij minder of niet mee kunnen doen aan allerlei activiteiten, van schoolreisjes tot verenigingsleven. Op langere termijn kan dat gevolgen hebben voor hun gezondheid, zelfvertrouwen en participatie aan de samenleving. De onderzoekers constateerden onder meer grote versnippering in het aanbod aan voorzieningen die ondersteuning bieden. Verder concludeerden zij, dat er geen structurele samenwerking, afstemming of coördinatie is; evenmin is er sprake van een gezamenlijke visie en aanpak met betrekking tot de bestrijding van armoede bij kinderen. Ook de kennis van de doelgroep is beperkt en gefragmenteerd: op een enkele uitzondering na zijn de meeste organisaties niet in staat een beeld te geven van de situatie van kinderen in armoede. Veel organisaties beschikken slechts in beperkte mate over informatie over hun eigen (afgebakende) doelgroep en de mate waarin zij die doelgroep bereiken.

Het rapport deed een aantal aanbevelingen, waarbij de voornaamste was: stel een coördinator kinderen en armoede aan, die faciliteert, bijeen brengt, als 'spin in het web' fungeert, signaleert en projectmatig activiteiten oppakt.

Uit de zgn. Klijsma-gelden, extra middelen in het gemeentefonds bestemd voor de problematiek van kinderen in armoede, hebben wij vervolgens geld vrijgemaakt om in Vught een coördinator Kinderen en armoede aan te stellen. Wij hebben u hierover geïnformeerd in een raadsinformatiebrief van 20 juni 2017. Belangrijke elementen voor deze functie waren:

- centraal staat het verbeteren van de leefsituatie en het perspectief van kinderen op zowel de korte als de lange termijn; dit vraagt om een structurele aanpak, ook om de geconstateerde versnippering te doorbreken en te komen tot een stevigere infrastructuur voor armoedebestrijding
- subdoelstelling is het vergroten van het bereik van voorzieningen, juist voor die groepen die we nu te weinig bereiken
- daartoe de doelgroep betrekken bij activiteiten,
- concrete projecten op te zetten, waarin meerdere partijen aan een gezamenlijk doel werken

¹ De focusgroep Kinderen en armoede is onderdeel van de regiegroep Armoede.

² Volgens schattingen van Stimulansz: 300 kinderen bij een inkomensgrens van 101% van het minimum, 400 bij een inkomensgrens van 125% van het minimum

-de coördinator is niet verbonden aan een organisatie maar opereert onafhankelijk, zodat zij op elke partij af kan stappen, zonder dat er een schijn is van een organisatiebelang.
De coördinator werd voor de duur van één jaar aangesteld, waarna een evaluatie zou plaats vinden.

2 Inhoudelijk

Voor de evaluatie hebben we de volgende stappen gezet:

- Evaluatie met de meest betrokken partners in het veld: een groepsgesprek met 11 personen uit uiteenlopende organisaties (van focusgroep *Kinderen en armoede* tot onderwijs en sport), en daarnaast de inbreng van enkele personen die niet aanwezig konden zijn.
- Schriftelijke evaluatie van de coördinator zelf, waarin onder meer de uitgevoerde activiteiten zijn beschreven en een aantal gegevens is verwerkt.
- Gesprek met de coördinator op basis van het eerste projectplan, de aanvullingen en de input uit beide hierboven genoemde evaluaties.

Enkele conclusies

Op basis van de gesprekken en stukken komen we tot de volgende conclusies:

- De eerste maanden van de coördinator waren nodig om de partijen in het netwerk te leren kennen. Dit is een voorwaarde om te kunnen verbinden.
- Er is gewerkt aan de onderwerpen *Samenwerking/ betere infrastructuur, Communiceren over armoede, Informatievoorziening en Regelingen, Gedeelde visie*. Bij *Gedeelde visie* merken we nog op, dat dit eerst als start was gezien, maar al snel bleek dat het effectiever was om aan de slag te gaan en dan al werkende de visie boven tafel te krijgen.
- Een aantal concrete activiteiten die de coördinator (mede) heeft georganiseerd: de Sportkledingbeurs, samenbrengen St. Mariton en Leergeld, inzet ervaringsdeskundigen om formuleren onder de loep te nemen, het Jeugdfonds Vught en het Succes Instituut zijn gekoppeld rondom bijles voor kinderen waarvan ouders het reguliere tarief niet kunnen betalen, avond over communiceren over armoede (hoe ga je het gesprek aan en waar moet je op letten), kindpanel op een van de basisscholen, checklist voorzieningen voor intermediairs en pagina in het Klaverblad met alle voorzieningen geschreven vanuit de vraag van ouders.
- Over de mate waarin het bereik van voorzieningen vergroot is, verschilt het netwerk van mening. Sommigen zien dat hun voorziening meer benaderd wordt, anderen zien deze resultaten (nog) niet.
- Er ontstaan meer verbindingen binnen het netwerk. Dit is ook te zien in de resultaten van een vragenlijstje: meer organisaties werken samen, zij gebruiken elkaars kennis meer en werken samen in projecten. Dit kan nog beter, maar er is een goede start gemaakt.
- De coördinator zorgt dat ervaringsdeskundigheid een duidelijke plek heeft binnen activiteiten en ideeën. Ook hier ziet het netwerk nog veel mogelijkheden. Enkele organisaties zien dat zij door de inbreng van ervaringsdeskundigen beter mensen uit de doelgroep kunnen benaderen en hun activiteiten meer kunnen laten aansluiten bij de behoefte. Zij gaven aan dat in het komende jaar ook te willen doen.

Op de vraag of de functie moet worden voortgezet, luidt het antwoord van het netwerk unaniem “ja”. Geconstateerd wordt, dat een jaar kort is voor een dergelijke functie; nu stoppen zou betekenen dat de bereikte resultaten snel verloren gaan en dat er op een aantal punten geen

voortgang meer wordt geboekt. Eén van de deelnemers aan het gesprek verwoordde het als volgt: “Er gaat veel op z’n gat als de coördinator nu gaat.”

Het netwerk vraagt daarbij aandacht voor de volgende punten:

- De taak en de rol van de coördinator moet helder zijn, nu waren er soms verwachtingen die niet uitkwamen. Coördinatie blijft van belang, maar er zou meer ruimte moeten zijn voor aanjagen van de uitvoering, meer hands-on.
- De coördinator heeft de afgelopen tijd de ervaringsdeskundigen steeds meer positie gegeven, die inbreng moet uitgebreid worden.
- Het vergroten van het bereik van voorzieningen, vooral onder de minder zichtbare groepen, moet een aandachtspunt blijven.
- De functie verbreden van kinderen in armoede naar armoede breed.
- Maak een concreet plan voor het komende jaar.

Deze punten hebben wij meegenomen in onze besluitvorming.

3 Standpunt / Besluit college van B en W

Met de coördinatiefunctie zien we vooruitgang in de aanpak van kinderen in armoede. Zo wordt meer gebruik gemaakt van de kennis van ervaringsdeskundigen, waardoor beter wordt aangesloten bij wat mensen nodig hebben. Ook binnen het netwerk zijn nieuwe lijnen ontstaan. Tegelijk is er nog veel werk aan de winkel. We verlengen daarom de functie met één jaar. Het zou immers een vorm van kapitaalvernietiging zijn om nu te stoppen; wat we bereikt hebben raken we kwijt, de kennis en ervaring van deze coördinator gaan dan verloren, terwijl er nog veel winst te behalen is. De ervaringen uit het eerste jaar en de evaluaties brengen ons ertoe de volgende wijzigingen aan te brengen:

- de coördinator vragen we een meer aanjagende rol te spelen in het netwerk;
- we vragen de coördinator om een concreet actieplan op te stellen voor het komende jaar met medeneming van de ervaringen van het afgelopen jaar. Dit plan moet begin 2019 gereed zijn. Daarin willen we in ieder geval de volgende onderwerpen terugzien: aanpak voor het vergroten van het bereik van voorzieningen, betrekken doelgroep, versterken van de samenwerking binnen het netwerk en betrekken van partijen die een belangrijke (signalerende) rol kunnen spelen, waarbij we ook denken aan partijen buiten het traditionele armoedeveld. We willen ook concreet terugzien, dat de inzet van de coördinator leidt tot een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. Dit moet inzichtelijk worden gemaakt.

De coördinatiefunctie blijft gericht op kinderen en armoede. Bij verbreding bestaat het risico dat de aanpak verwatert, teveel organisaties betrokken moeten worden en dat daar de effectiviteit onder te lijden heeft. Daarmee zouden we juist de kinderen in armoede tekort doen. Door een scherpe focus te houden op kinderen in armoede kan de coördinator ook tot concrete resultaten komen.

Ook het komende jaar houdt de coördinator een onafhankelijke positie. Met deze positie is zij het beste in staat om verbindingen te leggen, omdat zij niet verbonden is aan één van de partijen.

Na dit jaar vindt opnieuw evaluatie plaats, waarvoor het op te stellen plan van aanpak de basis is.

4 Financieel

Vóór de start van het project gingen we uit van een tijdsinvestering van 16-20 uur per week. Uit de ervaring blijkt, dat ongeveer 8 uur per week reëel is. Zoals de coördinator zelf aangeeft: “Het feit dat er minder uren nodig waren heeft vooral te maken met het feit dat de coördinator in al haar werkzaamheden afhankelijk is van meerdere partijen. Het betreft hier veelal vrijwilligers, die niet elke minuut tijd hebben om aan overleggen of projecten deel te nemen. Het kennen en gekend worden kostte daarom meer tijd (niet meer uren) dan gedacht.” Doorlooptijd is dus minstens zo belangrijk.

In de begroting voor 2018 en 2019 is een bedrag opgenomen van € 45.000,- voor de coördinator Kinderen en armoede. Deze middelen zijn toereikend voor de verlenging.

5 Tijdsplanning

Wij verlengen het project tot eind oktober 2019 en zullen dan opnieuw evalueren. Op 21 maart 2019 is een informatiebijeenkomst voor uw raad over enkele ontwikkelingen op het gebied van armoede, zoals de voortgang van het project *schuldhulpcoaches* van de Vincentiusvereniging Vught, een presentatie over het Financieel Paspoort en een presentatie van de coördinator kinderen en armoede.

Burgemeester en wethouders van Vught,
de secretaris, de burgemeester,

drs. H.C. de Visch Eybergen R.J. van de Mortel